

לחנוכת בית החייל ע"ש

יוסף ברץ

תל-אביב, 6.5.1964

על שלשה דברים הביח הזה עומד: - על שליחותו, על ההתנדבות ועל שמו של יוסף ברץ;

ועל שלושתם יבורך.

שליחותו - בזה, כמדומני, אין לי להוסיף הרבה על קודמיי. היודעים באיזה מאמץ

עולה לנו הדבר לשפר - ולו במשהו - אה תגאי חייהם של חיילים במחנותיהם, יידעו להעריך עד
מה חשוב זה "הבית שמחוץ לבית" לחייל בחופשה. והחשיבות היא כפולה: מצד אחד - עצם הנוחיות
והשירותים; מצד שני - האפשרות הניתנת לחייל לבוא לכאן "כאל הוך שלו".

על ההתנדבות - מדברים אנו בדרך כלל בהקשר של משימות גדולות - האחזות בספר, התיישבות

באזורי שממה ועזובה, משימות מיוחדות המחייבות מאמץ רב ומסירות נפש גדולה. בא הבית הזה
להצביע לנו על התנדבות בשטח אחר; על עמל יום-ביומו של אנשי הוועד למען החייל, על גיוס
אמצעים מכספי תרומות הוך פניית עורף לדרך ה"קלה" - והמקובלת - של תביעת תקציבים מן המדינה.
עד שאנו באים להנחיל ערכי יהדות לחפוצות - שמא נלמד מהן מידה יהודית זו של נתבע ונענה
לצורכי ציבור? לפעמים דומה שנשחכחה מאיתנו תורה זו. לולא באו אנשי הוועד למען החייל אלא
ללמדנו זאת ומצא לנו.

ואחרון אחרון חביב -

על שמו של יוסף ברץ. מה, באמת, יכול אדם לומר על ידיד מנוער במעמד אנשים זרים רבים כל-כך?

(כאן המקום להוסיף להוסיף)

זכרונות ודברים חמים

"מן השרוול"

1907

1907

1907

1907

1907

1907

1907

1907

1907

1907

אבל יש שני דברים החורגים מן האישי; ראשית - אני מקווה, כי בתוך הבית הזה יימצא מספר טפסים מספיק של הספר הקטן "כפר על גדות הירדן", כדי שידעו החיילים הצעירים שיבואו לכאן, מאין נמשכים שורשי הבית הזה.

אל נשלה את עצמנו: יש דור צעיר - ואפילו לא-כל-כך צעיר - שכבר צריך לספר לו. ואולי יותר לקוות, כי מתוך שלא לשמה יבואו לשמה; מתוך רצון ללמוד על האיש ילמדו את הדרך. ולא רק את הדרך שהלך בה, אלא גם בכלל איך הולך אדם - ומוליך את עמו - בדרך לא סלולה.

הדבר השני הוא עצם פועלו של ברך למען החייל, במלחמת העולם השנייה ואחר-כך - ממלחמת הקוממיות ואילך. זוהי, באמת, פעילות ציבורית ממין מיוחד: כמעט שאין עימה שום פירסום, ולעומת זאת יש עימה - ובשפע - סיפוק של מעשה מועיל.

כבר הזכרתי כאן את עניין ההתנדבות. מה שהייתי רוצה להוסיף עכשיו - קשור יותר דווקא בברך. סירובו של חלוץ לנוח על זרי דפנה של חלוציותו; החיפוש המתמיד אחר נתיבים חדשים שבהם אפשר לעשות, בממש, את המחייב מן המחשבה התנועתית.

משהי הבחינות הללו, אין לי אלא לברך: יהי חן המקום על יושביו. ידבק משהו מרוחו של ברך בחיילים שיבואו בצל קורה ביתו. זאת הברכה להם, וזאת הברכה - לו.